

پیشگفتار

سخن این شماره مجله تحقیقات منابع آب را به ضرورت توسعه طرحهای تحقیقات منابع آب مبتنی بر برنامه‌های میان مدت و دراز مدت، افزایش بازدهی آنها و به ویژه تحقیقات پایه به منابع آب اختصاص می‌دهیم. بررسی عملکرد سازمانهای اجرایی در توسعه تحقیقات منابع آب نشان می‌دهد علی‌رغم وجود قوانین و آئین‌نامه‌های اجرایی تخصیص درصدی از درآمدهای سازمانهای اجرایی به تحقیقات، تغییر ملموسی در ده سال گذشته در روند اعطاء، انجام و اشاعه طرحهای تحقیقاتی ایجاد نشده است. در این راستا نقش تحقیقات پایه نیز کم رنگ‌تر شده است و سازمانهای اجرایی صرفاً به حل مشکلات خود در یک افق ۴-۵ ساله می‌اندیشند. افزون بر این، تحقیقات کاربردی نیز معطوف به تحقیقات با بازده کاربردی کوتاه مدت شده است.

توجه جدی به مسائل فرهنگی، اجتماعی و زیست‌محیطی لازمه تحقیقات بنیادی است، تا بر پایه آن بتوان تحقیقات در زمینه‌های مختلف مدیریت آب و محیط زیست، تغییرات اقلیمی و امنیت آب که جزو مهمترین اولویتهای تحقیقاتی در سطح بین‌المللی هستند را به مسیری سوق داد که دانش، آگاهی‌ها و ابزارهای مورد نیاز برای اعمال مدیریت جامع منابع آب ایجاد گردد و به جای موضع‌گیری در امر تحقیقات برای حل مشکلات روزمره، مجموعه‌ای از پژوهشهای مربوط و تکمیل‌کننده که حکایت از یکپارچه‌نگری در امر برنامه‌ریزی تحقیقات آب در کشور است، شکل گیرد. این امر در انتشار مقاله‌های تحقیقاتی نیز مشهود است که اکثر مقاله‌ها براساس تلاش‌های فردی و بدون پشتوانه مالی و اطلاعاتی لازم در سطح رساله‌های دکتری و کارشناسی ارشد و نه لزوماً بررسی نتیجه پروژه‌های گسترده تحقیقاتی با نوآوری و خلاقیت بوده است. از نظر کمی پیشرفت قابل توجهی در چاپ مقاله‌ها داشته‌ایم، ولی به همان نسبت در بهبود کیفیت مقاله‌ها پیشرفتی صورت نگرفته است. علاوه بر این در دهه گذشته تحول قابل توجهی در ایجاد زیر ساختار تحقیقاتی نیز مشاهده نشده است. سازمانهای اجرایی با همان روش سنتی ارسال موضوعات تحقیقاتی بیشتر سعی بر کار کارشناسی و نیمه تحقیقاتی برای رفع نیازهای کاربردی در سازمان‌ها داشته‌اند و بعضاً شرکت‌های مهندسی مشاور فاقد زیرساختهای تحقیقاتی را نیز به خدمت گرفته‌اند. سلسله مراتب پذیرش، انعقاد قرارداد و پرداختهای پژوهشی به همان شکل سابق با تاخیرات همیشگی خود در بررسی گزارشهای پیشرفت کار ادامه دارد. در دانشگاه‌ها وظایف معاونت‌های پژوهشی، دریافت سهم بالاسری دانشگاه‌ها و ایجاد یک سیکل تاخیری دیگر در واریز مبالغ دریافتی به حسابهای مختلف و نهایتاً پرداخت به محقق می‌باشد. صندوق حمایت از پژوهشگران نیز که ظاهراً بایستی نقش بنیاد ملی تحقیقات را ایفا نماید نیز عملکرد قابل توجهی در بررسی پیشنهادات تحقیقاتی و توسعه حضور خود در کنار محققین و به خصوص محققین جوان نداشته است. هیئت تحریریه انجمن توجه مسئولان و مدیران سازمانهای اجرایی، دانشگاه‌ها و وزارت علوم را به ایجاد راهکارهای توسعه تحقیقات منابع آب و زیرساختهای لازم برای ایجاد تسهیلات و اشاعه نتایج تحقیقات جلب می‌کند.

محمد کارآموز

سردبیر

